



Svensk författningssamling

Lag om ändring i lagen (1988:609) om målsägandebiträde

SFS 2018:535

Publicerad
den 29 maj 2018

Utfärdad den 24 maj 2018

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1988:609) om målsägandebiträde

dels att 1, 3 och 4 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 1 a §, av följande lydelse.

1 §² När en förundersökning har inletts eller återupptagits ska ett särskilt biträde för målsäganden (målsägandebiträde) förordnas i mål om

1. brott enligt 6 kap. brottsbalken, om det inte är uppenbart att målsäganden saknar behov av ett sådant biträde,

2. brott enligt 3 eller 4 kap. brottsbalken, på vilket fängelse kan följa, eller enligt 8 kap. 5 eller 6 § brottsbalken eller försök, förberedelse eller stämpling till sådant brott, om det med hänsyn till målsägandens personliga relation till den misstänkte eller andra omständigheter kan antas att målsäganden har behov av ett sådant biträde,

3. annat brott på vilket fängelse kan följa, om det med hänsyn till målsägandens personliga förhållanden och övriga omständigheter kan antas att målsäganden har ett särskilt starkt behov av ett sådant biträde.

1 a § Ett målsägandebiträdes förordnande gäller till dess att tiden för att överklaga domen i målet har löpt ut, om inte förordnandet dessförinnan har upphört eller något annat följer av 3 § andra stycket.

Om åklagaren eller den tilltalade har överklagat domen i ansvarsdelen, ska ett målsägandebiträde förordnas i högre rätt under de förutsättningar som anges i 1 §. Vid bedömningen av om målsäganden har behov av ett målsägandebiträde i högre rätt ska det även beaktas

1. om målsäganden ska höras,

2. vad som ska prövas i fråga om enskilt anspråk, och

3. om det finns något annat särskilt skäl.

3 §³ Målsägandebiträdet ska ta till vara målsägandens intressen i målet samt lämna stöd och hjälp till målsäganden.

Målsägandebiträdet ska bistå målsäganden med att föra talan om enskilt anspråk i anledning av brottet, om detta inte görs av åklagaren. Målsägandebiträdets uppgift kvarstår även om talan avskilts enligt 22 kap. 5 § rättegångsbalken för att handläggas som ett särskilt mål enligt reglerna för tvistemål, såvida inte målet handläggs enligt 1 kap. 3 d §

¹ Prop. 2017/18:86, bet. 2017/18:JuU24, rskr. 2017/18:288.

² Senaste lydelse 2012:660.

³ Senaste lydelse 1994:59.

rättegångsbalken. Målsägandebiträdets uppgift kvarstår också om domen överklagas endast i fråga om enskilt anspråk.

SFS 2018:535

4 §⁴ Ett målsägandebiträde förordnas på begäran av målsäganden eller när det annars finns anledning till det. Till målsägandebiträde ska förordnas en advokat, en biträdande jurist på advokatbyrå eller någon annan person som har avlagt de kunskapsprov som krävs för behörighet till domaranställning. Endast den som på grund av sina kunskaper och erfarenheter och även i övrigt är särskilt lämplig för uppdraget får förordnas. Om målsäganden har föreslagit någon som är behörig, ska denne förordnas om det inte finns särskilda skäl mot det.

Målsägandebiträdet ska entledigas, om det är påkallat med hänsyn till förhållandena i målet eller om det annars finns skäl för det.

Ett byte av målsägandebiträde får beslutas av rätten, om det finns särskilda skäl. Om ett målsägandebiträde har bytts ut en gång, får ett nytt byte ske bara om det finns synnerliga skäl. Ett målsägandebiträde får inte utan rättens tillstånd sätta någon annan i sitt ställe.

I övrigt tillämpas i fråga om målsägandebiträde rättegångsbalkens regler om rättegångsbiträde.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2018.

2. Bestämmelsen i första stycket i den nya 1 a § tillämpas inte om målsägandebiträdet har förordnats före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

MORGAN JOHANSSON

Anneli Skoglund
(Justitiedepartementet)

⁴ Senaste lydelse 1996:1644.